

Slovenski
čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
sè sedežem na **Jesenicah (Gorenjsko).**

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.*

Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.

Obseg: Pri nastopu novega leta. — Poročilo občenega zbora, ki se je vršil dne 2. decembra 1888. I.
— Prezimovanje čebel v kleti. — Prezimovanje zelenjadi. — Listna uš. — Naši dopisi. —
Raznoterosti. — Naznanilo.

Pri nastopu novega leta.

eto, kakoršnega že več časa ni bilo; leto obdarovano le z žalostnimi skušnjami, grenkimi nasledki in z neizpolnjenimi upanji, je minulo in zginilo v neskončno večnost pozabljivosti.

Ne obračajmo se več nazaj, ne pustimo svojim očem, da bi na minulih in žalostnih podobah obtičali, glejmo rajše počasi bližajoči se prihodnosti, glejmo ji z vso srčnostjo, da s povikšano močjo v obraz, kajti ne vemo še, kaj nam bode prinesla. Ne vemo še, kaj nam leto 1889. prinese. Bog daj, da bi bilo prav ugodno in blagoslova božjega polno leto!

Čebelarje naj to leto spodbuja k veselji in ljubezni, da svoje podjetnosti še vedno nadaljujejo in razširjajo. Dalje naj velja čebelarjem tovariški klic, naj svoje posebnosti in znanja v čebelarji po mogočnosti skušajo razširjati, da tako pridobe čebelarstvu novih prijateljev, stare in omahljive pa, da poživé. Zategadelj prosi čebelar in sadjerejec, naj mu stari podporniki še v novem letu zvesti ostanejo in naj se še drugi oglase. P. n. udje naj skrbe, da se bode društvo vedno bolj razširilo, ter da pridobé novih udov. Stari udje naj ostanejo zvesti, ter naj nikdo ne izostane. Tako se bode tudi naše društvo razvilo in razširilo po slovenskem svetu ter tako svoj sad (korist) doneslo.

Veliko zaprek imamo še premagati, a „z združenimi močmi“ bo vse šlo. Da, pomlad mora biti, tudi za nas čebelarje, za naš trud, za naše ljubke čebele!

Vsem našim p. n. udom in naročnikom pa zakličemo prav srčno: Bog daj srečno, veselo in ugodno novo leto, da ne bodo vedno le nesreče obiskovale čebelarje in sadjerejce; razlije naj se še obilni blagoslov božji na njih trud!

Predsedništvo.

Poročilo občnega zbora, ki se je vršil dné 2. decembra 1888. l. v Lescah.

Ko se po četrty uri zberejo došli udje, otvori g. predsednik občno zborovanje ter ravna se po napovedanem dnevnem redu prične s prvo točko tako-le:

Gospoda moja! Dragi prijatelji!

Bodite vsi prav srčno pozdravljeni! Dolgo se mi zdi od tistega dné, ko smo bili vzdajni zbrani v tej sobani, akoravno je le malo več, ko eno leto.

Letošnji — današnji — občni zbor smo zategnili in ga nastavili na današnji dan, ko obhajajo naš presvetli cesar štiridesetletnico svojega vladanja. Ravno danes je 40 let, kar so naš presvetli cesar nastopili vladarstvo Avstrije. Zategadelj sklicali smo to zborovanje na danes, da tudi mi po mogočnosti obhajamo ta veseli god.

Vsi narodi zbrani pod perutnicami mogočnega avstrijskega dvoorla, vsa velika in mala mesta, vsako društvo, vsaka vasica, in tako stanovalci v malih kočah, kakor v velikih palačah radujejo se tega občnega praznika, kajti vsakdor ljubi našega milostljivega, radodarnega in skrbnega vladarja, kakor svojega očeta.

Ni ga stanú, ki ne bi bil dolžan svojemu vladarju hvaležnosti za izkazane dobrote. Tudi kmetiški stan, čegar jedna stroka je tudi čebelarstvo in sadjereja, ima se pač prav gorko zahvaljevati svojemu cesarju za tolikanj izkazanih podpor in dobrot. Ni še bilo slišati, da bi ne bil kdo, ki je bil podpore potreben, uslišan. Vsakemu društvu, katero se k presvetlemu deželnemu očetu zateče, doide veliko-dušen dar.

Zaradi tolike dobrotljivosti in ljubezni, s katero nas presvetli cesar ljubijo, dolžni smo jih tudi mi ljubiti, vsaj jih tudi ljubimo prav tako, kakor ljubijo otroci svojega očeta! Vsi jim voščimo in želimo, naj vladajo mnogo mnogo let mogočno Avstrijo na korist vsem narodom cesarstva.

Vabim Vas, dragi prijatelji, zaddonimo ali zakličimo v ta namen presvetlemu cesarju Francu Jožefu Prvemu prav iz srea trikratni: „živijo in slava!“

Živijo! Živijo! Živijo!

S tem končana je bila prva točka in preide se k drugej.

Predložita se računa za leti 1886. in 1887. Računa se bosta ob priložnosti v listu priobčila. Pregledovalcema se izvolita gg. Wucherer in Meršol, in s tem je bila rešena že tretja točka dnevnega reda.

Nadalje kaže dnevni red: poročilo o društvenem stanju. To gospod predsednik blizo takole poroča:

Društvo bi lahko izhajalo, ko bi društveniki 1. redno plačevali letnino in 2. se bolj trudili pridobiti društvu novih udov, kar bi bilo in je njih dolžnost. Kolikor več udov bi društvo štelo, toliko bolj obširno moglo bi delovati, tako je pa primorano delovati v jako tesnej meri. Društvo gledé števila udov ni propadlo, temveč se še ojačilo. Res, da vsako leto nekaj udov izostane, ki ali umrjejo ali pa naravnost od društva odstopijo, zato pa mesto njih toliko ali pa še več novih udov pristopi. Skušalo se pa bode v prihodnjem letu na kak način, da bi se društvo še bolj razširilo med Slovenci in si tako več tal pridobilo. Če se društvu to posreči in če bi se stari dolžniki, ki so svoj letni donesek za eno, dve, tri ali še več let

dolžni, nas spominjali, in bi svoj dolg, ki za vsacega posameznega ni tolik, a društvu bilo bi s tem mnogo pomaganega, poravnali, bode se društveni list po mogočnosti razširil in bo donal več berila.

Društvo bi tudi še na drug način moglo izboljšati svoje stanje. Jaz mislim namreč na ono stvar, o kateri sem že večkrat slišal, in ta je: Več društvenih udov bi stopilo skupaj v zvezo. Ti bi nakupovali in prodajali čebele. Kupovali bi jih prav v ceno od onih, ki niso pri društvu, za to bi bil na jesen prav ugoden čas. Prodajali bi potem skupno med in vosek, in društvo imelo bi pri tem gotovo nekaj dobička. Tudi društveniki bi lahko tem svoje čebele prodali, a tem bila bi višja cena, zato ker so udje društva. Čebelarji naj bi po pravi ceni prodajali društvu med in vosek, društvo pa, ali prav za prav oni možje, kateri bi stvar prevzeli, skrbeli bi, da dovolj visoko ceno dosežejo in tako obvarujejo sebe in te, od katerih so blago kupili, škode.

Videli smo jeseni, da so se na Igu prodajale čebele po 2 gld. 70 kr. do 3 gld. par; zakaj tako dober kup? Zato, ker tisti čebelarji niso bili udje našega društva, tedaj tudi niso vedeli, kako ceno čebele prav za prav imajo. Seveda Gorenjec ravno o sv. Jarneju ne bo rad dal čebel, ako mu ni sile, tudi za dobro plačilo ne. Drži jih rajše do spomladi, ko dobro vé, da se v tem času za dobro blago dobi lep denar.

Naj bi se tedaj možje, katerim bi bilo ljubo prevzeti to nalogo, pogovorili in se posvetovali med seboj in med društvom in stvar bi se morebiti znala vstanoviti. Brez dobička bi tu ne bilo. Res je, da se čebelarški, kakor sploh vsakej drugej kupčiji stavijo zapreke, toda v slogi je moč.

Gledé 5. in 6. točke poroča se sledeče:

Veliko pomagajo čebelarjem razstave. V razstavah se nam kaže, kako po drugih krajih in kraljestvih čebelarijo, ter si pri tem z malim trudom lep denar pridobé, ni jim pa za to treba 100 do 200 panjev čebel. Tam je čebelar zadovoljen, ako ima 10 do 20 družin čebel, vsaj mu da en panj, ako je letina količkaj dobra po 70 do 150 funtov medu, to je 20 do 50 gld. Ti tudi dobro vedó, čemu in zakaj od nas iz Kranjskega čebele kupujejo.

Vredno bi bilo tedaj na vsak način, da se napravi prihodnje leto na Kranjskem čebelarska razstava. Priporočam toraj, da bi se to danes tudi sklenilo in sicer pod tem pogojem, da bi dotični razstavní odbor, kateri bi se še voliti ali naprositi mogel, na visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo predložil prošnjo za primerno podporo in potem bi poskrbel za kraj in prostor za razstavo. To pa bi se moralo do velike noči prihodnjega leta izvršiti, da potem vse potrebno priredi.

Volitev tega odbora ali prav za prav število udov ni še nič določeno, a ker je pri takih prilikah obilo dela, je boljše, če je več odbornikov, da se razni opravki med nje razdele, za ta odbor bo predsedništvo skrbelo, kakor hitro se bode izvedelo, kako bo ministerstvo razstavo podpiralo. Zato bo kar predsedništvo prosilo podpore.

Sedma točka. Častne diplome se pripoznajo gg. Jurkovič-u in Leskove-u.

Zadnja točka pa je izostala, ker ni bilo nič nasvetov in s tem je bilo tudi zborovanje končano.

Prezimovanje čebel v kleti.

(J. W. učitelj.)

Na razne načine prezimujejo čebelarji dan danes svoje čebele. Vsak trdi svojo in vsak pravi, da je po njegovem načinu najboljši. Res, različni so načini, a kateri je najboljši, to še ni dognano; skoraj gotovo bo še najboljši način tisti, pri katerem čebele čez zimo ostanejo v čebelnjaku in nezaprte, da se v južnih in toplih dnevih malo prelete. Tako prezračevanje je čebelam jako potrebno, ker se s tem oproste blata, ki bi sploh v njih telesu delalo veliko kvar in lahko prouzročilo nevarno bolezen, in če bi tega ravno ne bilo, bi pa čebele, katere bi ne moglo preleteti se, panj in satovje onesnažile, da bi bila zdatna škoda. Jaz sem sicer za tako prezimovanje, a vendar ne delam tako, ker jaz ravnam drugače; jaz namreč prezimim moje čebele na prostem in v kleti. Kako to? znal bi kedo vprašati. V odgovor temu vprašanju naj bo sledeča razprava, ki bode objavila, kako jaz svoje čebele prezimujem.

Vsakemu bode znano, da čebele nimajo take narave, da bi zamogle vsakoršen mraz prenašati, tedaj niso narave belega (ledenega) medveda, temveč so živalice, ki solnea in toplote potrebujejo.

Moj oče bil je tudi čebelar in ta je svoje čebele čez zimo tudi tako prezimoval, ali prav za prav še drugače. On puščal je močne in težke panjove v čebelnjaku, tam jih je dobro odel in pokril, slabejše je pa ali v kup pirnice (to so ostanki ječmena pri napravljanji pive), zakopal, ali pa v klet znosil in jih tam imel, dokler niso ostali panjovi v čebelnjaku kak solnčni dan dobro leteli. V takih dneh, prenesel je tudi te na solnce in vse je bilo na nogah, vse mu je moralo pomagati, da se je delo popred izvršilo. Na večer spravil je oče zopet čebele v klet. — To delo se je pa meni zdelo odveč, zato sem jaz to opustil in prezimoval sem svoje čebele le v čebelnjaku in bi jih bil gotovo še do sedaj, ko bi ne bilo hude zime od l. 1879. na 80. Takrat imel sem čez zimo nad 80 panjev. Koliko dobička sem v prihodnjem letu mislil narediti, to bode vsak sam vedel. Toda v tej hudi zimi prepričal sem se dvojnega in sicer prvič, da račun brez gostilničarja rad spodleti in drugič, da čebele, če tudi so dobro odete in imajo dovolj živeža, v prehudem mrazu zmrznejo, kar nekateri ometujejo. Tisto zimo imel sem, kakor sem spredaj povedal, nad 80 panjov v čebelnjaku. Ker je pa mraz prav po sibirsko začel pritiskati, bil sem v skrbi, kako se mojim čebelam godi. Nisem mogel strpeti in šel sem neki mrzli dan in pogledal v panjove. Vstrašil sem se, ko sem videl, da so čebele na polnih satovih in dobro odete, bile zmrznjene. Hitro sem jih znosil v klet in na ta način rešil vsaj 28 panjev. Zato pa od tistih dob prezimujem svoje čebele v kleti in se ravnam sledečih pravil, katere sem si sam napravil in ki mi vedno dobro pomagajo prezimovati.

1. Čebel ne prenesi v jeseni prekmalo v klet, le potem če trajni mraz nastopi. Dokler toplomer več dni zapored ne kaže 10—12 stopinj mraza, pustim jaz moje čebele v čebelnjaku, če tudi čevelj debelo snega pade. Če letos ne bo hujšega mraza, ostale bodo čebele kar v čebelnjaku. Če bo pa le mraz pritisnil, bodem čebeljak izpraznil in klet napolnil.

2. Prenašanje čebel se mora prav varno izvrševati, ne s panjovi zadevati ob kak zid ali ob druge reči. Varno se morajo prekladati.

3. Če kletni prostori niso suhi, morajo se že nekaj dni popred prezračevati; napravijo se vzvišeni odri, kamor se čebele postavijo. Kleti, v katere ob južnem vremenu voda prihaja, in ki niso tako narejene, da bi se mogle prezračevati, niso zato sposobne.

4. Pa tudi v suhih kletih mora biti priprava za prezračevanje, kajti izraz umrlega barona pl. Berlesch: „Čebele po zimi presneto malo zraka potrebujejo!“ ni resničen. Kolikor sem jaz prepričan, vem, da čebele le ob dovoljnem in zdravem zraku dobro delajo in da to tudi za zimo velja. Zaradi tega jaz v mojih panjovih ne zamašim praznega prostora, temveč še okna iz panjov poberem, če morem to delo brez vriša izvršiti.

5. Dalje skrbim zato, da v kletih, kjer imam čebele, vsak teden najmanj dvakrat za nekaj ur okna odprem, da tako slabi zrak odstranim in z dobrim napolnim.

6. Skrbeti se mora tudi za to, da se v kleti kako ropotanje ne godi, bodisi, da imajo ljudje tam kaj opraviti, bodisi da miši ali pa podgane nemira ne delajo; tema naj bo vedno v kleti, in čebele ostanejo zdrave. Kedar pa se okna odpró, naj se čebele s kako rečjo ogrnejo, ali pa se letavniki s snegom ali lesom za tisti čas zamaše.

7. Kadar pa nastopi dan, da bi čebele letele, ne sme se zamuditi in čebele v čebelnjak prenesti, da se preleté.

Glavna korist, ki jo tako prezimovanje da, je ta, da je v panjovih le malo mrtvih čebel, da čebele malo svoje zaloge použijejo, navadno že zgodaj zalogo nastavijo in da tako panjovi vedno dobro obljudeni in medeni pomladi dočakajo.

Tako je treba postopati pri prezimovanji čebel v kleti. Ni dobro, če kdo precej v jeseni, ko se slana prikaže, svoje čebele v klet znosi in jih vso zimo, ali pa do svečnice tamkaj pusti. Čebele vso zimo uživajo, tedaj se tudi dovolj blata v njih nabere, in če jim ne damo prilike očediti se, postanejo bolne, ali pa se blata kar v panju iznebó. To pa rado prouzroči, da v panju griža nastane, ali pa da panj zaradi slabega in neprijetnega duha vse leto zanikern ostane in ne roji. Čebelar potem toži, da mu čebele nočejo rojiti, a vzrok temu je on sam, ker ni dal svojim čebelam v zimskem času prilike, da bi se očedile in tako zdrave ostale.

Dragi čebelarji! tako sem Vam skušal pokazati, kako jaz svoje čebele prezimujem. Povem Vam, da imam vedno dobre in zdrave čebele in da mi po zimi nobeden ne pogine. Prenašanje je res sitno, toda zapomnimo si pregovor, pa dobro si ga zabičimo v glavo: „Brez potú, ni medú!“

Prezimovanje zelenjádi.

V jesenskih mescih je dovažanje zelenjádi na semuje in sploh tržne dneve tako obilno, da se včasih za prav zelo nizke, da sramotne cene, ne more nič prodati; dovozniki so s tem prisiljeni svoje blago ali v mestu hraniti ali pa domov

peljati. To je pa težko in žalostno! Glejte, človek bi mislil, da pri tolikej obilici sočivja, ne more nikdo vsaj eno leto na kako pomanjkanje tega blaga misliti. Toda varal bi se močno! Naj pride nekaj mesecev pozneje na trg, videl bi v svoje začudenje, da zelenjádi že primanjkuje, in da se to, kar je je na trgu, prav dobro plačuje. Od kod pride to? To pomanjkanje prihaja od tod, ker so različni shranjevalni načini sveže (frišne) zelenjádi ljudem še premalo znani, a ravno to je za vrtnarje in gospodinje zelo važno, in ravno s temi dosežejo, da so škode obvarovani. Ako vedó, kako se to ali uno sočivje shrani čez zimo, ali vsaj do sredi zime, obvarovali bodo svojo obilico zelenjave, ter s tem svoje dohodke povikšali. — Škoda res, da je prezimovanje sočivja na več krajih še tako malo v rabi; v jeseni pusté ljudje veliko sadežev, da se pokvarijo in ségnjijejo, med tem ko na spomlad ne morejo svojih kupecev zadovoljiti in jim postreči, ker jim nimajo ničesa ali le malo blaga prodati. Tudi vrtnarstvo sploh se prav malo ali skoro nič ne ozira na prezimovanjske načine in načini, kako imenitni in skušeni vrtnarji s tem ravnajo, tudi niso skoro nič znani.

Prezimovanje se vrši za različno sočivje na prav različne načine, in se ne more za vse vrste ali sorte v istem prostoru izvrševati. Sploh pa velja pravilo, da le popolnoma dorastena in ob suhem vremenu populjena zelenjád je dobra za shranjevanje, le taka naj se za to rabi, ter da mora biti ravnanje pri trganji in prenašanji prav posebno varno. Za slabe vrste (slabo blago) in za tako zelenjád, ki ni dovolj dorastena, zanemarjena in pohabljená v rasti, ne splača se shranjevanje. — Kačji koren, morska retkivica in česen se najbolj shranijo, če ostanejo na njih mestu v gredi, tamkaj se, ako jih hočemo pri zmrzlih tleh izkopati, za 1 čevelj debelo z listjem pokrijejo, da prst na istem prostoru ne zamrzne. — Listje je sploh velike važnosti za shranjevanje zelenjadi, peteršilja, motovilea in špinjače; včasih se še celo andivija in solata pod tako odejo dobro obdržite in se zamoreta vsak čas rabiti. Pernasto, rožno in kodrasto zelje (vohrovt) pretrpe precejšenj mraz in zmrzlino, vendar je boljše, da se ne puste na kraju, kjer so rasla, temveč se spravijo v varno zavetje, kjer se z deskami zakrijejo in tako snega in mraza obvarujejo. Zelje je bolj občutljivo; če to hočemo na prostem imeti tudi v mrzlem zimskem času, tako se svetuje, da se vsa rastlina s korenino izruje in na prosti suhi tratci s koreninami navzgor obrnjena lepo jedna k drugej postavi in kakor kegelj s slamo pokrije in s prstjo zasuje. Tudi kodrasto zelje in kolerabe se na ta način shranijo, t. j. z glavo vedno navzdol postavljene, zato da se mokrota brez škode odteka. Pri kolerabah je še skoro boljše, če slamnata odeja izostane in se kakor druga koreninčasta zelenjad shranijo v kópi prsti in tu prav dobro prezimijo, ne postanejo nikoli kosmate in ostanejo precej dalje, nego v kleti in enakih shrambah spravljene. Cvetno zelje, zelena, korenje, retkev, pesa, kolerabe, andivija in drugo sočivje se shranjuje v globokih pozemeljskih jamah ali v zaprtih prostorih. Pozemeljske jame se pokrijejo z deskami in s slamo, listjem, prstjo i. t. d. tako zadelajo, da zmrzlina ne more v nje doseči. Zelenjava se potem takem dobro v prst ali pesek zadela, le cvetno zelje in andivija se morata ob lepem in toplem vremenu dobro prezračiti, da se plesnoba in gnjiloba zabranite; drugo se v jami popolnoma s prstjo pokrije in prostor ostane zaprt. Tudi v dobrej, toda suhej kleti se lahko razna zelenjád v pesek ali prst zakopana dobro in trpežno shrani, a paziti je treba, da ni v istej shrambi takih reči, ki imajo slab duh, kakor petrolej,

sir i. t. d. Najboljše je, če se za prezimovanje zelenjavi odloči posebna shramba in če je še ni, pa naredi, vsaj se bodo stroški kmalo pobotali z dohodki, ki se bodo s takim prostorom pridobili, kajti pridelki se boljše ohranijo in v takej shrambi se spravljeno sočivje vedno lahko nadzoruje, ker se vedno lahko do njega pride in ni potreba vselej odkopavati in zopet zagrebat. Neobhodno je tedaj potrebno, da ima vsak vrtnar, ki se sè sočivjem peča, hišico ali shrambico v to narejeno, da čez zimo zelenjavo v njej shrani. Kmalu se mu bode izplačala, posebno če pomisli, da tudi v gorkem poletnem času potrebuje hladne shrambe, da v njej shrani take reči, ki se več dni držé, ako so na hladnem. Taka hišica bode za to bolj ugodna nego navadna klet.

—*—

Listne uši.

Veliko pritožb se sliši od vrtnarjev, ki tožijo, kako jim listna uš po cveticah in mladih drevescih nagaja in škodo dela. Skušajo jo na razne načine pregnati, a vselej se jim ne posreči. Zato se priporoča sledeči način: Vzemi tobak ali tobakovo perje, to kuhaj nekaj časa v vodi, da dobiš redek temnorjav sok. S tem se vse mladike, kjer se uši drže, pokrope. Če je sok dovolj močan, vse pokropljene uši v malo minutah poginejo. Sok se pa lahko skuha kakorkoli močan, vendar listju in mladikam nikdar ne škoduje. To je lahko pa zanesljivo sredstvo.

—*—

Naši dopisi.

Iz Kostanjevice. Prav ima gospod dopisnik iz Postojnske okolice, da slaba čebelarstva letina je kriva, da „čebelarju in sadjerejcu“ manjka dopisov. Letina 1887. še ni bila gledé množine medu najslabša pri nas, dasi se tudi dobra imenovati ni mogla, a cena medu je bila nižja ko kolomazu. Vsled tega smo čebelarji lansko čebelarstvo letino zapisali med slabe.

Še mnogo slabši pa je bila za čebelarje letošnja letina, t. j. l. 1888. Zima, dolga in mrzla, pobrala je mnogo panjev. Kar je živih ostalo, bilo je malo vredno. Spomlad ravno ni bila čebelam neugodna in rojev smo imeli še preveč. Po rojenji so se pa čebele kar zgubile, vsak dan je bilo manj čebel v panjih. Ko se je ajdova paša pričela, so bili panji skoraj brez muh. To škodo so delali vetrovi in nagli nalivi. Ajda ni dala skoraj nič paše. Par dni so čebele malo dišale, pa nastopila je burja in paše je bil konec. Jest sem zopet zlagal po dva tudi tri panje skupaj, da sem naredil enega plemenjaka, ki je za zimo s čebelami in medom za potrebo preskrbljen. Plemenjakov sem pustil 25. Lansko zimo mi je bila prišla rovka (špičmah) v dva panja ter mi ju je skoraj uničila. Ko sem zapazil, kakega gosta imam v panji, sem ga dobro zaprl, da nepovabljeni gost ni mogel ven in do vade priti, in res sem malega požeruha našel kmali mrtvega pri zadnji končnici. Tako mi rovke plačujuje, menda zato, ker sem jih enkrat, ko sem jih poznal le od dobre strani, ravno v tem listu zagovarjal.

Ko bi jest pustil čez zimo panje odprte, tako ne bi imel spomladi družega v njih, ko rovkinne ostanke. Na vse načine sem že poskušal, kako bi se te čebelarske nadloge znebil, pa se mi noče posrečiti. V mišnico noče iti, ali pa iz nje uide, otrovanih reči se ne dotakne. Prav hvaležen mu bom, ako mi kdo pove, kak gotovi pripomoček za pokončevanje te nadležne in silno škodljive živalice gledé čebeloreje. Rovka ne sèseka satja, ko navadna miš, tudi ne pregloja panja, ker ni glodavka, v panj pride pri letavnici, potem se pa spravi najraje k zadnjemu koncu, tam praska in moti čebele, da gredo iz gnjezda, k sprednjemu koncu, kjer navadno otpnejo, rovka jih pa potem prav lahko pobira brez vse nevarnosti. Tako sem jo že parkrat v panju zasačil.

Našel sem tukaj še enega čebelnega sovražnika, kterega drugod ko tacega nisem poznal, to je navadni govejski ubad ali brencelj. Ta grdoba pride, se vsede na panjevo brado in mernje, kakor da bi bil mrtev, ko pa pride čebela do njega, jo zagrabí s sprednjima nogama, ter jo odnese. Včasí se pa zapodi tudi kar med čebele, ko kragulj med piščeta. Spomladi l. 1887. sem pred čebelnjakom pobil v malo dneh nad 200 teh roparjev.

Ko kmečke čebelarje prigovarjam, da bi k naši družbi pristopili, me navadno vprašajo, kake koristi da družba svojim članom ponuja. Ko jim vse po pravici povem, dobim navadno odgovor, da to je že lepo, da družba svoje člane po družbenim listu podučuje, a to ne zadostuje, čebelarsko društvo naj svojim članom pomaga, da bodo svoje blago dobro, ali vsaj bolje, kakor navadno spečali, potem bodo čebelarji radi v družbo pristopili. Kaj ko bi čebelarsko in sadjerejsko društvo to zadevo premislilo in potem kaj ukrenilo, da bi svojim članom na omenjeni način pomagalo. *) Gorenjci ste v čebelarski kupčiji jako izvedeni, pomagajte še nam Dolenjcem, da nam bo muha dala kaj kruha.

Želeč vsim čebelarjem in sadjerejcem zdravo in veselo novo leto, obljubim spomladi zopet kaj oporočati, če ne poprej. **)

L. Abram.

Klopice. Ker mi je cenjeni list Vašega društva zelo priljubljen, ne morem skoraj opustiti, da bi vsaj ob začetku leta ne poročal nekaj o letini zastran čebeloreje na Koroškem, tako vsaj v naši okolici.

Kakor so že poročali Vaši p. n. dopisniki, da so imeli ugodno spomlad in obilo rojev, in da so pozneje nastopili za čebele slabi časi, je razvidno, da se je nam enako godilo, kakor Vam. Tudi mi koroški čebelarji smo v letošnji spomladi imeli vesele dneve pri naših čebelnjakih. Čebele so dobro brale na sadnem drevju, borovnici in na travnikih, vsled tega dobili smo res obilo rojev. V prvej polovici mesca junija so tudi precej dobro brale na gojzdu, a to pašo so jim pokončale prepogoste nevihte in povodnji. Ko se je pa približal mesec julij, nastopili so za čebele pasji dnevi. Deževalo je dan za dnevom in ko so tu lipe narbolje cvetele, čebelam ni bilo mogoče brati na njim toliko priljubljenem cvetju. V tako žalostnih okolščinah izgubil bi človek res lahko ves pogum do čebeloreje, ko bi mu te nedolžne živalice tako močno ne bile navezane na srce. Zdaj nam ni ostajalo družega, kot potolažiti se s tem, da bodo na ajdovem evetu dobro brale. Jaz sem zelo težko čakal tega časa, zato sem eno njivo prav zgodaj obsejal z ajdo. Tudi nekteri

*) Bodemo skušali pomagati, kar bode v naši moči.

**) Uljudno prosimo.

Ured.

Ured.

drugi čebelarji so to storili, da bi s tem čebele razveselili. Ta ajda je že o sv. Loreneu polno evetela, pa tudi potem obilo zrnja obrodila. Mesec avgust nam je pa v drugej polovici prinesel obilo lepih dni, da so čebele še precej dobro brale, seveda da tako obile žetve medu ni bilo pričakovati za ta kratek čas branja, ker so pred to pašo bile skoro popolnoma suhe. Pa moramo se še zadovoljiti, da le še slabše ni bilo, kajti imeli smo pri nas že dosti slabejih letin zastran čebeloreje. Panjovi srednje teže tehtali so od 20 do 30, težji pa od 30 do 40 funtov. Mojo čebelorejo sem na čez polovico osnoval v nove Dzierdzonove panjove na satnike, ker so bili letos bolj pozni mladiči jako slabi, so mi ti panjovi prav dobro služili, ko sem sestavljal plemenjake, ker v naših starih panjovih ne bi si jih upal djati v prezimovanje, imeli so premalo hrane in jih tudi rado preveč zebe. Kar je medu, povžijejo ga že v sredi zime in revice morajo gladu poginiti. Ali nimam po tem takem dvojno izgubo? Vse lahke panjove sem združil, tedaj prestavil satovje z čebelami vred iz enega k drugemu, in kjer sem še dvomil zaradi pičlega živeža, odvezel sem kakemu težkemu panju poln sat medu in ga vnesil k združenecu in si tako napravil enako močne plemenjake. Kar sem pa panjev podrl, sem čebele vse pri življenji pustil in jih razdelil na plemenjake in jim vrh tega še medu dodal, da jim zaradi obile družine živeža ne zmanjka, če bo dolga zima. Spomladi bodo pridne delavke jako prav prišle, o čemur sem že več let prepričan.

Tudi sadno drevje je dobro obrodilo, samo onih kupcev smo pogrešali, ki so lani od nas pokupili toliko sadja. Ne ostaja nam tedaj drugzega, kot porabiti ga za dom.

Jurij Woštar.

Iz Babince pri Ljutomeru. Naj se, dragi bralci slovenskega čebelarja in sadjerejca, tudi jaz uvrstim med Vaše dopisovalce, čeravno se precej daleč ločim od Vas. Pa mislim, da bo Vas, dragi bralci, toliko bolj zanimalo zvedeti, kako mi na murskem polji čebelarimo. Pred vsem pa mi ne zamerite, da bom segel precej daleč nazaj v preteklost.

Leta 1886. smo imeli čebelarji tako dobro čebelno letino, da smemo omenjeno leto prištevati k najboljšim letinam. Pa kakor po lepem vremenu prihruje huda burja in grom, tako je tudi za nas čebelarje prišlo nesrečno leto 1887. Vzpomladi je bilo za čebele še precej ugodno vreme. Prikimal je tudi avgust, kterega se najbolj veselimo zavoljo ajdove paše. Pa kakor je pozemeljska sreča goljufiva, tako nas je goljufal tudi naš avgust. Prihrula je namreč dné 18. avgusta strahovita toča, kakoršne ljudje dolgo ne pomnijo, ter nam je vničila vso ajdo, da je bilo videti le golo strnišče. Vsled pomanjkanja ajdove paše, so naše čebele letale k prešam, kjer so si nabirale sadnega mošta. Pa eno nesrečo spremlja velikokrat druga še hujša, tako se je zgodilo tudi nam. Sadni mošt, kterega so si nanosile, se jim je skisal in čebele, ki so zavživale ta med, dobile so grizo, ktero je pospeševala dolga in huda zima, ki nam je pomorila vse čebele v celi okolici. Ker smo prišli čebelarji vsled griže in hude zime ob vse čebele, začeli smo pre-mišljevati, kako in kje dobiti zopet čebel? Nekteri so šli na sosedno Prekmursko (Ogrsko), jaz pa sem se odpravil v začetku aprila proti 5 ur oddaljeni Radgoni, pa nisem nič kupil, ker ljudje si le navadno toliko pustijo, kolikor hočejo sami za pleme imeti. Čez nekoliko dni se podam pa v drugo stran, v 4 ure oddaljeni Ormuž. Potoma povprašujem po čebelarjih, hodim od enega do drugega kakor

„deseti brat,“ da Vam povem resnico, nisem imel več ko pičle $\frac{1}{4}$ ure in bil bi v Ormuži, ko bi potoma ne bil naletel na čebelarja v Hardeku, kateri mi je obljubil en panj za en petak. Mimo gredé naj še omenim, da bi še človek lažje kaj dobil, ko bi ljudje ne imeli te babje ali boljše rečeno vražje vere, da čebel ne sme prodajati za denar, ampak za pšenico ali za proso, kajti če jih za denar prodaja, potem nima več nobene sreče pri čebelah. Od tega kupljenega panju dobil sem prviča dné 16. maja, drugiča pa 26. maja. Prvič rojil mi je potem dné 15. julija. Z jesensko pašo na ajdi smo bili prav zadovoljni, ko bi imeli le več čebel.

Dominik Karba, kmetski fant.

Raznoterosti.

† **Major pl. Hruška**, izumitelj stroja „izmetalnice“ (Honig-Schleider-Maschine) je pretečeno leto dné 11. maja v Benetkah umrl. On je sicer umrl, a ime njegovo ostane za vse čase v čebelarstvu in to po vsem svetu zaznamovano. Njegova iznajdba, katero je iznašel leta 1865., ostala bode vedno v imenu. Naj v miru počiva!

Koliko časa se med obdrži. Pri izkopavanji temelja za neko zgradbo v Berlinu so prišli na precej obširno množino osnojenega peska, kar se je iz preiskovanj dokazalo, da to iz velikega požara v letu 1384. izvira, v tem letu je skoro vse takrat obstoječe mesto pogorelo. V pesku dobili so skledo s klejasto tvarino. Ko so to tvarino bolj natanko preiskovali, spoznali so, da je med. Ta je bil v pesku nad 500 let in se je še obdržal.

Naznanilo.

Društvo bo letos udom oddajalo Dzierdzonove panjove
 po . . . . . — glđ. 80 kr.
 neudom . . . . . 1 „ 10 „

Lepa drevesca 4 do 5 let stara so tudi še za dobiti, in sicer: hruške po 50 kr., jabolane po 40 kr. Neudom je cena za 20 kr. višja.

Kdor želi kakih sort semen medunosnih rastlin ali pa cepičev — brezplačno — naj se kmalo oglasi. Za cepiče naj se pošlje 10 kr. za poštino.

Oglasila naj se pošiljajo „Predsedništvu čebelar-skega in sadjerejskega društva na Jesenicah.“

Predsedništvo.